

Львівський державний університет фізичної культури
імені Івана Боберського
Кафедра гуманітарних дисциплін

Дидактичне забезпечення самостійної роботи студентів
з навчальної дисципліни

ПОЛІТОЛОГІЯ

Для студентів спеціальності 073 Менеджмент
Рівня вищої освіти:
бакалавр

Підготував:

Канд. політ. наук, доц. Скочиляс Л.С.

Львів-2020

САМОСТІЙНА РОБОТА

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна Форма	Заочна форма
Змістовий модуль І. Політологія			
1	Політика як соціальне явище. Предмет і методи політології	8	9
2	Еволюція світової політичної думки	8	11
3	Історія української політичної думки	8	9
4	Держава і політична влада	8	10
5	Змістовий модуль 2. Практичні проблеми політології		0
6	Політична система і політичні режими	8	9
	Політичні партії і вибори	8	10
	Політичні еліти і лідерство	6	10
	Політична культура та ідеологія	6	10
	Разом	60	78

Тема 1. Політика як соціальне явище. Предмет і методи політології

Завдання для самостійної роботи:

1. Складіть схему: Політологія як наука і як навчальна дисципліна.
2. Які з функцій політології є найбільш важливими для сучасного українського суспільства і чому?
3. Виберіть та проаналізуйте різноманітні визначення політики та політології. Яке з них, на ваш погляд, найбільш вдале. Аргументуйте свій вибір.

Тема 2. Еволюція світової політичної думки. Ч.1

Завдання для самостійної роботи:

1. Назвіть основні причини появи перших міфологічних тлумачень влади і держави.
2. Співставте ідеї філософських шкіл стародавнього Китаю із сучасними політичними доктринами.
3. Проаналізуйте політичну думку у Стародавній Індії та Єгипті.
4. Складіть схему: вчення Аристотеля про „правильні” і „неправильні” форми держави і дайте характеристику кожної з них.

Опишіть соціально-політичну доктрину католицької церкви у період середньовіччя.

Еволюція світової політичної думки. Ч.2

Завдання для самостійної роботи:

1. Опишіть особливості розвитку політичних ідей у США у 18-19 ст.
2. Проаналізуйте сутність політичних поглядів на державу у Фіхте та Гегеля.

Розкрийте суть концепції громадянського суспільства на основі філософських поглядів Гегеля і співвіднесіть її із сучасним розумінням цього концепта.

Тема 3. Становлення і розвиток політичної думки в Україні

Завдання для самостійної роботи:

1. Розкрийте зміст розвитку політичної думки в Україні у діаспорі.
2. Охарактеризуйте сучасний стан розвитку політичної науки в Україні

Тема 4. Держава і політична влада

Завдання для самостійної роботи:

1. Спираючись на наукові публікації та Конституцію України, проаналізуйте систему та сучасний стан політичної влади в Україні.
2. Поясніть ваше розуміння механізмів функціонування політичної влади у суспільстві.
3. З'ясуйте, в чому полягає проблема етатизації та деетатизації суспільного життя?
4. На основі Конституції України складіть схему державного устрою нашої держави.
5. Назвіть і дайте коротку характеристику форм державного устрою різних країн.
6. За яких причин держава може втратити свій суверенітет?
7. Розкрийте зміст понять правова і соціальна держава.
8. Поясніть співвідношення держави і громадянського суспільства у різних політичних системах.

Тема 5. Політична система і політичні режими

Завдання для самостійної роботи:

1. Складіть схему політичної системи, окресліть її структуру та механізми функціонування.
2. З'ясуйте основні стабілізуючі фактори функціонування політичної системи.

3. Визначте особливості реформування політичної системи України в умовах самостійної держави.
4. Здійсніть порівняльний аналіз політичної системи за проектом Конституції П. Орлика та Української Народної Республіки.
5. З'ясуйте взаємозалежність проблем розвитку, модернізації, реформування та трансформації політичних систем?
6. Перелічіть фактори та передумови, які впливають на тип політичного режиму.
7. Порівняйте сталінізм і фашизм як різновиди тоталітаризму.
8. Проаналізуйте різновиди демократичних політичних режимів.

Тема 6. Політичні партії і вибори

Завдання для самостійної роботи:

1. Які етапи в історії виникнення політичної партії виділяє Макс Вебер? Назвіть ці етапи і коротко охарактеризуйте їх.
2. Визначте правові основи створення і діяльності політичних партій в Україні. Закон України „Про політичні партії в Україні”.
3. У чому полягає відмінність суспільно-політичного руху від політичної партії.
4. Складіть схему: типологія партійних систем.
5. Складіть теоретичну модель політичної партії.
6. Проаналізуйте особливості функціонування інституту виборів у розвинутих демократичних країнах і в Україні.
7. Розгляньте еволюцію інституту виборів в Україні.
8. Порозмірковуюте, яка саме електоральна модель була би для України оптимальною.

Тема 7. Політична еліта і політичне лідерство

Завдання для самостійної роботи:

1. Здійсніть політологічну і соціологічну інтерпретацію понять: „еліта”, „елітизм”, „політична еліта”.
2. Проаналізуйте історико-соціальну ретроспективу української еліти, її становлення і руйнування.
3. Д. Донцов, В. Липинський, М. Драгоманов про роль еліти в українському державотворенні.

Тема 8. Політична культура та ідеологія

Завдання для самостійної роботи:

1. Яку роль відіграє суспільна думка в політичній свідомості різних верств населення?
2. Назвіть типи політичної свідомості.
3. Засоби реалізації політичної культури. З'ясуйте причини появи доктрин. Які чинники впливають на формування певної доктрини в межах конкретної країни?
4. Що нового з'явилося в ідеологічній політиці світу з появою неоконсерватизму та неолібералізму?
5. Поясніть трансформації ідеологічних доктрин у разі їх перетворення на партійні або державні.

Тематика рефератів з Політології

1. Макс Вебер про політику як покликання і професію.
2. Взаємодія політики і економіки.
3. Історичні передумови появи українського державознавства.
4. Політична думка Стародавнього Сходу (Індія, Єгипет, Вавилон, Персія).
5. Політична думка стародавньої Греції (Гомер, Гесіод, Геракліт, Піфагор).
6. Значення концепцій природного права та суспільного договору для розвитку політичної теорії і практики.
7. Політичні ідеї Галицько-Волинського князівства
8. Політичні ідеї у праці Миколи Костомарова "Книга буття українського народу"
9. Консервативний зміст праці Вячеслава Липинського "Листи до братів-хліборобів"
10. "Націоналізм" Дмитра Донцова і його політичні наслідки
11. Політичні ідеї представників Києво-Могилянської академії.
12. Погляди В. Винниченка щодо національного відродження України в праці «Заповіт борцям за визволення».
13. Політичні ідеї у праці Івана Франка "Що таке Поступ"
14. Теорія розподілу влад у світовій політичній думці
15. Толкот Парсонс про політичну владу
16. Теорії та методологічні підходи до дослідження влади та владних рішень
17. Основні принципи системного аналізу
18. Політична система як об'єкт наукового вивчення
19. Девід Істон про категорії системного аналізу політики
20.2. Концепція суспільства і політичної системи Нікласа Лумана
21. Історичні типи держав
22. Соціальна і правова держава
23. Держава загального добробуту

24. Мішель Фуко про політичну владу
25. Політична влада в Україні.
26. Парти́йна система України:
27. Демократична і Республіканська партії у політичній системі США
28. Європейський досвід виборчих систем
29. Еволюція виборчого законодавства України
30. Зарубіжний досвід проведення місцевих виборів
31. Основні етапи еволюції теорії соціально-політичних конфліктів.
32. Політичні конфлікти в Україні: причини виникнення і способи розв'язання.
33. Конфлікт і консенсус у перехідному суспільстві.
34. Теорія конфлікту Л. Козера.
35. Конфлікт як чинник стабільності суспільства (на прикладі теорії конфлікту Р. Дарендорфа).
36. Сучасні теорії еліт.
37. Специфіка формування національної еліти в Україні.
38. Політична еліта і демократія.
39. Політична культура українців
40. Політична культура як частина загальної культури суспільства.
41. Концепція політичного плюралізму.
42. Психологія натовпу та раціональна політична поведінка.
43. Парти́йна система України: суть, тенденції та роль у функціонуванні народовладдя.
44. Сутність і зміст концепції громадянської культури.
45. Основні етапи розвитку української науки про політику.
46. Основні тенденції розвитку політичної науки кінця XIX – початку XX ст.
47. Сучасні виборчі системи, їх сутність та специфіка
48. Макіавеллізм як політична доктрина.
49. Ідеї просвітництва в Україні (Я. Козельський, В. Каразін, П. Лодій, С. Десницький).
50. Демократія в теорії і в історичній практиці.
51. Погляди В. Винниченка щодо національного відродження України в праці „Заповіт борцям за визволення”.
52. Історичні та регіональні особливості розвитку політичної культури в Україні.
53. Проблема війни на сучасному етапі.
54. Традиції української державності.
55. Правова держава в країнах Західної Європи.
56. Теорія політичної системи Д. Істона і Г. Алмонда.
57. Роль ЗМІ в політичній системі суспільства.
58. Поширення світових суспільно-політичних рухів в Україні.
59. Концепція української державності в творах В. Липинського: Праця „Листи до братів-хліборобів”.

60. Розподіл влад як головний стимулюючий принцип проти зловживання влади в теорії Ш. Монтеск'є.
61. Політична і економічна влада, їх особливості і суть взаємодії.
62. Міфологічні уявлення про політику.
63. Управління та його зміст в Україні на сучасному етапі.
64. Політична, державна і громадська влада у сучасному суспільстві: загальне і особливе.
65. Шляхи подолання тоталітарних тенденцій у розвитку політичної культури трансформаційного суспільства
66. Політика і релігія.
67. Форми і рівні політичної свідомості.
68. Сучасний молодіжний і студентський рух в Україні.
69. Біхевіоризм як основний метод політичних досліджень американської політології ХХ ст.
70. Політичні традиції в Україні та їх роль у формуванні політичної культури.
71. Політичні ідеї Іваан Франка у працях «Україна ірредента» та «Що таке Поступ»
72. Реформація і її вплив на політичні ідеї та політичний розвиток.
73. Актуальні питання реформування виборчої системи України

Реферат має бути 10 стор. основного тексту, не рахуючи титулки, змісту і списку джерел (писаного від руки, не друкованого). Оформлений належним чином. Мати: титульну сторінку; план (або зміст); висновки; список використаних джерел (література не пізніше 2015 р.). Обов'язковим є посилання на джерела при цитуванні. Сторінки пронумеровані (починаючи з 3-ї стор. (Вступ чи 1 питання)) Бажаним є прояв авторської думки по темі реферату у його змісті.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Сkochияс Л., Шиманова О., Парійчук Р. Політологія: навчальний посібник. - Л.: ЛДУФК, 2014. - Режим доступу: <http://repository.ldufk.edu.ua/handle/34606048/3442>
2. Політологія у схемах, таблицях, визначеннях. - Львівська політехніка, 2020.
3. Воронянський О.В., Кулішенко Т.Ю., Скубій І.В. Політологія: підручник. — Харків, ХНТУСГ імені Петра Василенка, 2017. - Режим доступу: <http://dspace.khntusg.com.ua/bitstream/123456789/714/1/%D0%9F%D0%BE%D0%BB%D1%96%D1%82%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B3%D1%96%D1%8F%20%D0%92%D0%BE%D1%80%D0%BE%D0%BD%D1%8F%D0%BD%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%B8%D0%B9.pdf>

4. Баранівський В. Політологія: підручник. - К.: НАД, 2016. - Режим доступу: <https://nam.kiev.ua/files/publications/978-966-8406-98-0-pos.pdf>
5. Гелей С. , Рутар С. Політологія: навчальний посібн. . - 9-те вид., переробл. і доп. - Львів : Видавництво ЛКА, 2015. - Режим доступу: <http://politics.ellib.org.ua/pages-cat-56.html>
6. Політологія: підручник / за ред. проф. М. П. Требіна; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. - 2-ге вид., перероб. і допов. - Харків: Право, 2018.
7. Мельник М., Дужа І. Політологія: навчально-методичний посібник. Біла Церква, 2019. - Режим доступу: http://rep.btsau.edu.ua/bitstream/BNAU/3514/1/Politolohtia_navch.pdf
8. Політична думка ХХ – початку ХХІ століть: методологічний і доктринальний підходи : підручник : у 2-х т. / За заг. ред. Н. М. Хоми. – Львів : «Новий Світ-2000», 2017. – Т. 2.
9. Сучасна політична лексика: енциклопедичний словник-довідник / За наук. ред. Н. М. Хоми. – Львів : «Новий Світ – 2000», 2015.
10. Муляр В. та ін. Політологія: навч.-метод. посіб. - Житомир: Волинь, 2015. - Режим доступу: <https://studfile.net/preview/5371049/>

Додаткова

1. Алексеева Т. А. Современные политические теории: Курс лекц. / Т. А. Алексеева. – М.: Московский государственный институт международных отношений (Университет) МИД РФ: Российская политическая энциклопедия (РОССПЭН), 2007. – 464 с.
2. Бучин М. А. Демократичні принципи виборів: суть та типологія / М. А. Бучин // Українська національна ідея: реалії та перспективи розвитку: Зб. наук. праць. – Львів: Ін-т народознавства НАН України, Ін-т українознавства НАН України, 2008. – Вип. 20. – С. 37-42.
3. Головатий М. Ф. Мистецтво політичної діяльності / Головатий М. Ф. – К.: МАУП, 2002. – 176 с.
4. Дюверже М. Политические партии / М. Дюверже / Пер. с франц. – М.: Академический проект, 2000. – 558 с
5. История политических и правовых учений: Учебн. / Воротилин Е. А., Лейст О. Э., Мачин И. Ф. [и др.]; под ред. О. Э. Лейста. – М.: Зерцало, 1999. – 688 с.
6. Кісь Т. Виборчі системи та їх політичні наслідки / Т. Кісь // Нова політика. – 1996. – №2. – С. 21-31.
7. Кочубей Л. О. Політична еліта та політичний клас: класичні зарубіжні концепції / Л. О. Кочубей // Сучасна українська політика. Політики і політологи про неї. – К., Миколаїв: Український центр політичного менеджменту, 2009. – Вип. 17. – С. 96-107.
8. Левенець Ю. Теоретико-методологічні засади української суспільно-політичної думки: проблеми становлення та розвитку (друга половина ХІХ – початок ХХ століття) / Ю. Левенець. – К.: СтилоС, 2001. – 584 с.

9. Політичні режими сучасності і перехід до демократії / Давимука С., Колодій А., Кужелюк Ю., Харченко В. – Львів, 1999. – 168 с.
10. Полтавець С. В. Українська політична думка середини XVII століття / С. В. Полтавець. – К.: Світогляд, 2009. – 170 с.
11. Рассел Б. Історія західної філософії / Бертран Рассел; [пер. з англ. Ю. Лісняка, П. Таращука]. – К.: Основи, 1995. – 759 с.
12. Ротар Н. Політична участь громадян України в умовах демократизації / Н. Ротар // Політичний менеджмент. – 2006. – №2. – С. 78–92.
13. Салтовський О. І. Концепції української державності в історії вітчизняної політичної думки (від витоків до початку ХХ сторіччя) [Електронний ресурс] / О. І. Салтовський. – К.: ПАРАПАН, 2002. – 396 с. – Режим доступу до джерела: <http://litopys.org.ua/salto/salt.htm>
14. Себайн Д. Історія політичної думки / Джордж Г. Себайн, Томас Л. Торсон; [пер. з англ.]. – К.: Основи, 1997. – 838 с.

14. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

Бібліотеки:

1. Бібліотека Львівського державного університету фізичної культури, м. Львів, вул. Костюшка, 11.
2. Львівська національна наукова бібліотека імені В. Стефаника НАН України, м. Львів, вул. Стефаника, 2.

Інформаційні ресурси інтернет

1. Законодавство України. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>
2. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського. – Режим доступу: www.nbu.gov.ua
3. Репозитарій ЛДУФК. – Режим доступу: <http://repository.ldufk.edu.ua/>
4. Інтернет-бібліотека з політології. – Режим доступу: <http://politics.ellib.org.ua>
5. ЦВК. – Режим доступу: <http://cvk.gov.ua>
6. Державний комітет статистики України – <http://www.ukrstat.gov.ua>.
7. Інститут політичних і етнонаціональних досліджень ім. І.Ф. Кураса
8. Разумков-Центр. – Режим досупу: <http://razumkov.org.ua>
9. НАН України. – Режим доступу: <http://www.ipiend.gov.ua/?mid=7>.
10. Київський міжнародний інститут соціології. – Режим доступу: <http://www.kiis.com.ua/>
11. Мережа аналітичних центрів України. – Режим доступу: <http://www.intellect.org.ua>.
12. Міжнародний центр перспективних досліджень. – Режим доступу: <http://www.icps.com.ua/publications.html>.

13. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського – Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua>.

14. Національний інститут стратегічних досліджень при Президентові України. – Режим доступу: http://www.niss.gov.ua/public/File/2012_nauk_an_rozrobku/stan_poz_gp_sus.pdf.